

Lífeyrissjóður starfsmanna  
Búnaðarbanka Íslands hf.

Ársreikningur 2019

Lífeyrissjóður starfsmanna  
Búnaðarbanka Íslands hf.  
Borgartúni 19  
105 Reykjavík

kt. 510169-4339

## EFNISYFIRLIT

---

Áritun óháðs endurskoðanda.....	3
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	5
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	7
Efnahagsreikningur.....	8
Yfirlit um sjóðstreymi.....	9
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu .....	10
Skýringar.....	11
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	27
Fjárfestingarstefna Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 2020 - Útdráttur.....	29
Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.....	30
Ófjárhagslegar upplýsingar.....	32

# ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

---

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.

## Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaaðferðir, skýringar og kennitölur.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2019, efnahag hans 31. desember 2019, breytingu á handbæru fé á árinu 2019 og tryggingafræðilegri stöðu hans þann 31. desember 2019, í samræmi við þau lög og reglur sum um ársreikninga lífeyrissjóða gilda og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

## Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

## Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

## Ábyrgð endurskoðenda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vísu er nokkuð hátt stig vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati og viðhöfum faglega tortryggni. Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikning sjóðsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

## ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

---

- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi að okkar mati, vijkjum við frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Reykjavík, 29. apríl 2020



ÍSLENSKIR  
ENDURSKOÐENDUR

Íslenskir endurskoðendur ehf.

*Sveinbjörn Sveinbjörnsson*  
Sveinbjörn Sveinbjörnsson  
Löggiltur endurskoðandi

## SKÝRSLA STJÓRNAR

---

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er samtryggingarsjóður. Ársreikningur sjóðsins er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Við gerð ársreiknings er byggt á reglum nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Meginreglan er sú að eignir skuli metnar á gangvirkni, á þessari reglu er byggt í ársreikningi.

Iðgjöld til sjóðsins voru 18 millj. kr. vegna 19 sjóðfélaga, en þau voru 20 millj. kr. árið áður. Að auki fékk sjóðurinn 3,8 millj. kr. framlag úr ríkissjóði vegna jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu 1.294 millj. kr. sem er 3% hækkun frá fyrra ári. Í árslok voru lífeyrisþegar 362 en að meðaltali þáðu 351 lífeyrisþegar greiðslur úr sjóðnum í mánuði hverjum.

Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris nam 25.105 millj. kr. í árslok 2019. Á árinu hækkaði hún um 1.347 millj. kr. eða um 5,67%. Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings á áunnum réttindum sjóðfélaga í árslok námu skuldbindingar sjóðsins 20.074 millj. kr. Eignir sjóðsins umfram heildarskuldbindingar nema 2.011 millj. kr. Þegar tekið hefur verið tillit til endur mats eigna og framtíðariðgjalda.

Engir starfsmenn eru hjá sjóðnum, en Arion banki hf. annast rekstur sjóðsins. Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 7,3 millj. kr. á árinu.

Árið 2019 var að öðru leiti farsælt ár fyrir LSBÍ þegar á heildina er litið. Raunávöxtun ársins var 8,43% en meðaltal raunávöxtunar sl. tíu ár er 6,65%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er jákvæð um 10,02% í árslok 2019.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit stjórnar og framkvæmdastjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris á árinu 2019 og efnahag hans 31. desember 2019 í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

### Atburðir eftir lok rekstrarárs

Frá lokum reikningsárs 2019 hefur útbreiðsla COVID-19 geisað um heiminn og hefur haft veruleg samfélags- og efnahagsleg áhrif. Stjórnvöld og Seðlabanki Íslands hafa gripið til umfangsmikilla aðgerða sem munu veita viðspyrnu við efnahagsáhrifum kórónuveirunnar, með það meginmarkmið að verja grunnstoðir samfélagsins og vernda afkomu fólks og fyrirtækja. Lífeyriskerfið er hér eigi undanskilið og hafa lífeyrissjóðir landsins lagt sitt af mörkum. Lífeyrissjóðirnir hafa meðal annars skrifað undir samkomulag lífeyrissjóða og fjármálafyrirtækja um tímabundna greiðslufresti á lánum og hvatningaryfirlýsingu Landssamtaka Lífeyrissjóða, um að halda að sér höndum varðandi gjaldþyrskaup á öðrum ársfjórðungi 2020. Þá hafa flestir seðlabankar heims einnig gripið til ýmissa aðgerða til að styðja við efnahagslífið.

Lífeyrissjóðir hafa ekki farið varhluta af því ástandi sem hefur skapast þar sem sveiflur hafa einkennt þróun eignaverðs eftir því sem fjárfestar hafa keppst við að meta efnahagsleg áhrif COVID-19. Innlendir hlutabréfamarkaður hefur lækkað töluvert, til að mynda lækkaði Úrvalsvisitalan um 17% á fyrsta ársfjórðungi. Erlendir verðbréfamarkaðir hafa enn fremur lækkað töluvert, Heimsvísitala hlutabréfa lækkaði um 21% á fyrstu þrem mánuðum ársins, mælt í Bandaríkjadal. Íslenska krónan hefur gefið töluvert eftir á móti helstu viðskiptamyntum sínum á fyrsta ársfjórðungi en krónan hefur til dæmis veikt um 15% á móti Evru og um 17% á móti Bandaríkjadal. Innlendir skuldbréfamarkaður hefur aftur á móti haldið velli og ávöxtunarkrafa ríkisskuldabréfa hefur lækkað frá áramótum. Þar af leiðir að ávöxtun verðtryggðra- og óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hefur verið góð það sem af er ári.

Stjórn LSBÍ vill áréttá mikilvægi áhættudreifingar í ljósi þeirra aðstæðna sem nú eru uppi vegna útbreiðslu kórónuveirunnar COVID-19. Dreifing áhættu er grunnþáttur í eignasöfnum þar sem fjárfestingartími er langur. Lífeyrissparnaður er í eðli sínu langtíma sparnaður og getur ávöxtun verið sveiflukennd þegar til skemmri tíma er litið. Ljóst er að til skamms tíma verða áfram sveiflur á innlendum og erlendum fjármálamörkuðum, líklega þar til mat á beinum og óbeinum áhrifum kórónuveirunnar skýrast. En á þessari stundu er ekki ljóst hvort áhrif þessara atburða muni gæta til lengri eða skemmri tíma og því erfitt að meta áhrif á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Góð tryggingafræðileg staða LSBÍ bendir til þess að sjóðurinn geti staðið af sér tímabundna lækun á mörkuðum og er vísað til skýringar 8.2 þar sem sjá má áhrif næmnigreiningar á stöðu sjóðsins.

## SKÝRSLA STJÓRNAR

---

Stjórn LSBÍ leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stjórn hefur útbúið stjórnarháttalýsingu fyrir árið 2019 sem birt er í heild sinni í viðauka við ársreikning þennan.

Stjórn LSBÍ birtir samantekt á ófjárhagslegum upplýsingum úr starfsemi sjóðsins í sérstöku yfirliti í viðauka við ársreikning þennan.


Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Reykjavík, 29. apríl 2020

### Stjórn



Jóhannes Þór Ingvarsson  
Stjórnarformaður



Trygvi E. Geirsson



Brynja Þorbjörnsdóttir

### Framkvæmdastjóri



Snædís Ögn Flosadóttir

## YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2019

	Skýr.	2019	2018
<b>Iðgjöld</b>	1.4; 2		
Iðgjöld sjóðfélaga .....		3.928	4.347
Iðgjöld launagreiðenda .....		14.094	15.614
		<u>18.022</u>	<u>19.961</u>
Sérstök aukaframlög .....	2.1	3.855	4.950
		<u>21.877</u>	<u>24.911</u>
<b>Lífeyrir</b>	1.5; 3		
Heildarfjárhæð lífeyris .....	3.1	(1.293.716)	(1.255.831)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs .....	3.2	(160)	(180)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris .....	3.3	(270)	(203)
		<u>(1.294.146)</u>	<u>(1.256.214)</u>
<b>Hreinar fjárfestingartekjur</b>	1.6; 4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum .....	4.1-2	1.175.506	51.690
Hreinar tekjur af skuldabréfum .....	4.3	1.452.851	1.971.364
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé .....		22.181	45.706
Ýmsar fjárfestingartekjur .....		0	110
Fjárfestingargjöld .....	4.4	(11.211)	(9.548)
		<u>2.639.327</u>	<u>2.059.322</u>
<b>Rekstrarkostnaður</b>	1.7		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður .....	5.1	(20.717)	(19.561)
		<u>(20.717)</u>	<u>(19.561)</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris .....		1.346.341	808.458
Hrein eign frá fyrra ári .....		23.759.279	22.950.821
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok .....		<u>25.105.620</u>	<u>23.759.279</u>

## EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2019

	Skýr.	2019	2018
<b>Eignir</b>			
<b>Fjárfestingar</b>	1.8; 6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum .....	6.1	6.195.522	5.231.374
Skuldabréf .....	6.2	18.465.176	17.788.729
		<u>24.660.698</u>	<u>23.020.103</u>
<b>Kröfur</b>	1.9		
Kröfur á launagreiðendur .....		1.372	1.396
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur .....		0	6.605
		<u>1.372</u>	<u>8.001</u>
<b>Handbært fé</b>			
Handbært fé .....	1.10	473.509	760.810
<b>Eignir samtals</b>		<u>25.135.579</u>	<u>23.788.914</u>
<b>Skuldir</b>			
<b>Viðskiptaskuldir</b>	1.11		
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur .....		29.040	28.972
Aðrar skuldir .....		919	663
<b>Skuldir samtals</b>		<u>29.959</u>	<u>29.635</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris .....		<u>25.105.620</u>	<u>23.759.279</u>
<b>Skuldbindingar utan efnahags</b>	7.2		



## YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2019

	Skýr.	2019	2018
<b>Inngreiðslur</b>			
Iðgjöld .....		21.902	25.392
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum .....		8.581	8.245
Aðrar inngreiðslur .....		0	2.945
		<u>30.483</u>	<u>36.582</u>
<b>Útgreiðslur</b>			
Lífeyrir .....	(1.287.521)	(1.260.928)	
Rekstrarkostnaður .....	(17.840)	(17.039)	
Aðrar útgreiðslur .....	(13.792)	(2.883)	
	<u>(1.319.153)</u>	<u>(1.280.850)</u>	
Útgreiðslur umfram innborganir .....	(1.288.670)	(1.244.268)	
<b>Fjárfestingarhreyfingar</b>			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum .....	132.695	43.957	
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum .....	(2.026.455)	(1.433.472)	
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum .....	2.105.118	1.569.700	
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa .....	1.109.392	1.075.196	
Keypt skuldabréf .....	(1.688.878)	(1.428.681)	
Seld skuldabréf .....	1.355.889	1.668.791	
	<u>987.761</u>	<u>1.495.491</u>	
Hækkun (Lækkun) á handbæru fé .....	(300.909)	251.223	
Gengismunur af handbæru fé .....	13.608	37.465	
Handbært fé í upphafi árs .....	760.810	472.122	
Handbært fé í lok árs .....	<u>473.509</u>	<u>760.810</u>	

# YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2019

## TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

	Skýr 7.1	31.12.2019		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
<b>Eignir:</b>				
Hrein eign til greiðslu lífeyris .....		25.105.620	0	25.105.620
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa .....		(2.455.480)	0	(2.455.480)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa .....		(140.883)	0	(140.883)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar .....		0	0	0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar .....		(466.111)	(4.156)	(470.267)
Núvirði framtíðariðgjalda .....		0	46.943	46.943
Eignir samtals .....		22.043.147	42.787	22.085.933
<b>Skuldbindingar:</b>				
Ellilífeyrir .....		16.905.095	120.879	17.025.974
Örorkulífeyrir .....		179.806	1.215	181.021
Makalífeyrir .....		2.769.721	8.641	2.778.362
Barnalífeyrir .....		0	133	133
Dánarbætur .....		88.850	0	88.850
Skuldbindingar samtals .....		19.943.472	130.868	20.074.340
Eignir umfram skuldbindingar .....		2.099.674	(88.081)	2.011.593
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok .....		10,5%	(67,3%)	10,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun .....		6,4%	(71,3%)	5,7%

		31.12.2018		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
<b>Eignir:</b>				
Hrein eign til greiðslu lífeyris .....		23.759.279	0	23.759.279
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa .....		(1.921.677)	0	(1.921.677)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa .....		(39.295)	0	(39.295)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar .....		0	0	0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar .....		(451.582)	(5.162)	(456.744)
Núvirði framtíðariðgjalda .....		0	55.194	55.194
Eignir samtals .....		21.346.724	50.033	21.396.757
<b>Skuldbindingar:</b>				
Ellilífeyrir .....		16.981.304	160.590	17.141.894
Örorkulífeyrir .....		210.353	1.760	212.112
Makalífeyrir .....		2.791.016	11.710	2.802.725
Barnalífeyrir .....		0	133	133
Dánarbætur .....		85.999	0	85.999
Skuldbindingar samtals .....		20.068.672	174.192	20.242.864
Eignir umfram skuldbindingar .....		1.278.052	(124.160)	1.153.892
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok .....		6,4%	(71,3%)	5,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun .....		5,1%	(70,8%)	4,2%

# SKÝRINGAR

---

## 1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

### 1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og á síðasta ári.

### 1.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

### 1.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

### 1.4 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörsársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

### 1.5 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Sjóðurinn greiðir dánarbætur og falla þær hér undir sem og gjald til starfsendurhæfingarsjóðs.

### 1.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður á Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

#### a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

#### b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.4 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

#### c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar þóknarir vegna vörslu sem og aðrar þóknarir vegna verðbréfa. Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins þar með talið þóknarir vegna eignastýringar, aðrar en þær sem taldar eru upp hér að ofan, og þóknun vegna innri endurskoðunar. Sundurliðun fjárfestingargjalda má sjá í skýringu 4.4.

### 1.7 Rekstrarkostnaður

Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins og ber kostnað vegna innri endurskoðunar, en sjóðurinn greiðir sjálfur laun stjórnarmanna og endurskoðunarnefndar ásamt hlutdeild í launum áhættustjóra, eftirlitsgjöld, endurskoðun og tryggingafræðilega úttekt.

## SKÝRINGAR

### 1.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og fjárfestingu í íbúðarhúsnæði.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

#### a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

#### b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

#### c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Útlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörsárs. Í skýringu nr. 6.4 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

#### d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga á reikningsskiladegi.

### 1.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærsla er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

### 1.10 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

### 1.11 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

### 1.12 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok árs var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2019	2018	31.12.2019	31.12.2018
Evra.....	EUR	136,92	127,37	135,45	132,86
Bandaríkjadalur.....	USD	122,35	108,12	120,81	116,05
Sterlingspund.....	GBP	156,11	144,00	159,03	147,97
Dönsk króna.....	DKK	18,34	17,09	18,13	17,79
Nönsk króna.....	NOK	13,89	13,27	13,73	13,36
Sænsk króna.....	SEK	12,93	12,42	12,96	12,98

### 1.13 Áhættustjórnun

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum. Nánari grein er gerð fyrir áhættustýringu sjóðsins í skýringu nr. 8.

## SKÝRINGAR

### 2. IÐGJÖLD

#### 2.1 Sérstök aukaframlög

	2019	2018
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði .....	3.855	4.950

### 3. LÍFEYRIR

#### 3.1 Lífeyrir greinist þannig:

	2019	2018
Ellilífeyrir .....	1.154.749	1.104.425
Örorkulífeyrir .....	26.652	28.639
Makalífeyrir .....	110.083	116.316
Barnalífeyrir .....	0	77
Dánarbætur .....	1.291.484	1.249.457
Áunninn lífeyrir greiddur til Lífeyrissjóðs Bankamanna* .....	2.232	230
	0	6.144
	1.293.716	1.255.831

\* Áunnin réttindi sjóðfélaga sem átti eftir að flytja til Lífeyrissjóðs Bankamanna

#### 3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2019	2018
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs .....	160	180

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendur sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiða til starfsendurhæfingarsjóðs 0,10% af iðgjaldstofni á hverjum tíma.

#### 3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2019	2018
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats .....	270	203

### 4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

#### 4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum greinast þannig:

	2019	2018
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum .....	1.016.866	(117.238)
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla .....	25.945	124.971
Arður af hlutabréfum .....	132.157	43.957
Endurgreidd umsýsluþóknun sjóða .....	538	0
	1.175.506	51.690

## SKÝRINGAR

### 4.2 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismuni af eignarhlutum í félögum og sjóðum skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörsársins.

	2019	2018
Stefnir - ÍS 15 .....	163.511	(25.383)
Jarðvarmi slhf. ....	143.639	52.440
Stefnir - ÍS 5 .....	85.234	(29.280)
SSgA World IDX EQ-I -EUR .....	83.466	(16.894)
SSgA World IDX EQ-I -USD .....	68.064	(24.182)
Marel hf. ....	147.116	27.575
Reitir fasteignafélag hf .....	4.225	(37.401)
ST1 .....	7.675	7.328
JPMorgan Liq Funds - EUR Liquidity Fund .....	(536)	0
JPMorgan Liquidity Funds - U.S. Dollar Lic F .....	2.237	3.583
Katla Fund Global Value .....	31.908	(14.259)
Arion banki hf. ....	24.208	2.706
Wellington Global Research Equity .....	32.355	(11.962)
HSV eignarhaldsfélag slhf. ....	124.075	(3.735)
Sjóvá-Almennar tryggingar hf .....	35.148	(21.915)
Festi hf. ....	9.071	(7.337)
Reginn hf. ....	4.914	(12.991)
Capital Group New Perspective Fund - LUX (USD) .....	25.616	(7.906)
Horn III slhf. ....	(15.173)	(9.096)
Pimco GIS Income Fund (USD) .....	9.089	336
Önnur félög og sjóðir .....	31.024	11.135
	<b>1.016.866</b>	<b>(117.238)</b>

### 4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði að undanskyldum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum sem eru metin með áföllnum vöxtum og verðbótum.

	Gangvirðis- munur	Áhrif gjaldmiðils	Samtals 2019	Samtals 2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð .....	1.031.277	22.384	1.053.661	1.549.988
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga .....	29.213	0	29.213	10.957
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana .....	142.009	0	142.009	138.072
Önnur verðbréf .....	201.438	18.972	220.410	262.740
	<b>1.403.937</b>	<b>41.356</b>	<b>1.445.293</b>	<b>1.961.757</b>
	<b>Vaxtatekjur og verðbætur</b>	<b>Áhrif gjaldmiðils</b>	<b>Samtals 2019</b>	<b>Samtals 2018</b>
Fasteignaveðtryggð skuldabréf .....	7.556	0	7.556	9.605
	7.556	0	7.558	9.607
	<b>1.411.493</b>	<b>41.356</b>	<b>1.452.851</b>	<b>1.971.364</b>

## SKÝRINGAR

### 4.4 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
<b>Fjárfestingargjöld 2019</b>					
Innlendir verðbréfasjóðir .....	0	0	0	0	0
Innlendir fjárfestingarsjóðir .....	0	17.401	17.401	966.203	1,8%
Innlendir fagfjárfestasjóðir .....	0	24.372	24.372	1.289.337	1,9%
Erlendir verðbréfasjóðir .....	0	9.531	9.531	1.544.376	0,6%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu .....	0	0	0	0	0
Vörsluþóknun .....	8.405	0	8.405		
Umsýsluþóknun .....	0	0	0		
Miðlunarþóknunir .....	2.806	0	2.806		
Önnur fjárfestingargjöld .....	0	0	0		
	<b>11.211</b>	<b>51.304</b>	<b>62.515</b>	<b>3.799.916</b>	
<b>Fjárfestingargjöld 2018</b>					
Innlendir verðbréfasjóðir .....	0	0	0	0	0
Innlendir fjárfestingarsjóðir .....	0	20.037	20.037	1.311.784	1,5%
Innlendir fagfjárfestasjóðir .....	0	34.060	34.060	1.235.634	2,8%
Erlendir verðbréfasjóðir .....	0	5.747	5.747	1.137.765	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu .....	0	0	0	0	0
Vörsluþóknun .....	7.702	0	7.702		
Umsýsluþóknun .....	0	0	0		
Miðlunarþóknunir .....	1.846	0	1.846		
Önnur fjárfestingargjöld .....	0	0	0		
	<b>9.548</b>	<b>59.844</b>	<b>69.392</b>	<b>3.685.183</b>	

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í á árinu 2019 er tekið tillit til viðvarandi gjalda og árangurstengdra þóknana hjá annars vegar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum og hins vegar hjá fagfjárfestasjóðum sem eru á lista hjá Fjármálaeftirlitinu dags. 3. og 11. janúar 2020. Áætlaður kostnaður eru viðvarandi gjöld byggð á útgjöldum sjóðanna vegna ársins 2019 að teknu tilliti til afsláttar. Umsýslukostnaður sjóðanna er innifalinn í hreinum tekjum (gjöldum) af eignarhlutum í félögum og sjóðum meðal hreinna fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að frádregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

## SKÝRINGAR

### 5. REKSTRARKOSTNAÐUR

#### 5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2019	2018
Laun og launatengd gjöld .....	8.449	7.595
Kostnaður vegna tryggingastærðfræðings .....	1.742	1.590
Lögfræðikostnaður .....	171	315
Endurskoðun .....	818	818
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara .....	5.358	5.349
Áhættustjóri .....	2.574	2.430
Annar rekstrarkostnaður .....	1.605	1.464
	<u>20.717</u>	<u>19.561</u>

#### 5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2019	2018
Jóhannes Þór Ingvarsson, formaður stjórnar .....	2.498	2.350
Brynja Þorbjörnsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd .....	1.557	480
Lára Jóhannsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd .....	540	1.390
Tryggvi E. Geirsson, stjórnarmaður og formaður endurskoðunarnefndar .....	2.249	1.870
Þórunn Kristinsdóttir, endurskoðunarnefnd .....	462	459
	<u>7.306</u>	<u>6.549</u>

#### 5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig:

	2019	2018
Endurskoðun ársreiknings .....	818	818

#### 5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig:

	2019	2018
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu .....	1.055	918
Önnur þjónusta .....	687	672
	<u>1.742</u>	<u>1.590</u>
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats .....	200	149
	<u>1.942</u>	<u>1.739</u>



## SKÝRINGAR

### 6. FJÁRFESTINGAR

#### 6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2019			31.12.2018		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
<b>Skráð innlend hlutabréf</b>						
Sjóvá-Almennar tryggingar hf .....	104.243	0,40%	70.920	115.225	0,58%	105.842
Reitir fasteignafélag hf .....	188.983	0,38%	138.019	221.841	0,43%	160.913
Iceland Seafood International hf. ....	89.517	0,35%	68.097	72.700	0,36%	62.402
Festi hf. ....	128.884	0,30%	127.152	80.710	0,21%	88.047
Vátryggingafélag Íslands .....	62.980	0,30%	56.328	101.908	0,52%	97.581
Skeljungur hf. ....	49.867	0,28%	41.809	102.491	0,66%	98.874
Reginn hf. ....	106.179	0,26%	114.609	98.009	0,25%	111.353
Arion banki hf. ....	243.458	0,16%	219.933	3.910	0,00%	4.160
Arion banki hf - SDR .....	11.008	0,07%	11.718	8.539	0,00%	11.718
Marel hf. ....	310.306	0,07%	132.725	235.092	0,09%	166.866
Icelandair Group hf .....	20.449	0,05%	60.009	25.947	0,05%	60.009
TM hf. ....	0	0,00%	0	3.388	0,02%	3.008
Síminn hf .....	0	0,00%	0	45.518	0,13%	34.525
Eimskipafélag Íslands hf .....	0	0,00%	0	24.895	0,06%	28.973
Hagar hf. ....	0	0,00%	0	49.489	0,09%	51.295
Kvika banki hf .....	0	0,00%	0	14.975	0,09%	14.013
	<u>1.315.874</u>		<u>1.041.319</u>	<u>1.204.637</u>		<u>1.099.579</u>
<b>Óskráð innlend hlutabréf</b>						
Innviðir fjárfestingar slhf .....	67.135	2,26%	71.162	5.896	2,45%	6.250
TFII slhf. ....	58.549	2,25%	55.655	56.231	4,02%	56.231
Jarðvarmi GP ehf. ....	107	2,05%	107	107	2,05%	107
HSV eignarhaldsfélag slhf. ....	172.005	1,96%	46.120	50.650	1,97%	48.841
Kjölfesta slhf .....	39.517	1,76%	38.527	37.551	1,76%	38.527
Edda slhf. ....	51.539	1,70%	33.188	39.625	1,70%	33.188
Bakkastakkur slhf .....	420	1,57%	41.953	40.493	1,52%	39.032
Hvatning slhf .....	131.954	1,56%	131.954	0	0,00%	0
Veðskuld II slhf .....	58	1,38%	55	58	1,38%	55
Jarðvarmi slhf. ....	488.929	1,38%	270.199	345.290	2,06%	270.199
SÍA II slhf. ....	20.312	1,33%	11.314	54.977	1,33%	32.519
SÍA II GP hf. ....	53	1,33%	53	53	1,33%	53
Horn III slhf. ....	85.639	1,25%	127.250	92.063	1,47%	118.500
Alda Credit Fund II slhf .....	20.034	1,23%	18.000	19.008	1,23%	18.000
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf. ...	6.944	1,14%	6.148	82.441	1,38%	80.387
Horn II slhf. ....	8.896	0,99%	34.942	92.005	0,74%	34.942
Blávarmi GP .....	40	0,99%	40	0	0,00%	0
SÍA III GP hf. ....	35	0,97%	39	36	0,97%	39
SÍA III slhf. ....	74.162	0,97%	71.622	55.749	0,97%	55.522
Blávarmi slhf. ....	142.537	0,94%	142.131	0	0,00%	0
SF V slhf. ....	14.471	0,88%	4.207	13.982	0,88%	4.207
FAST-1 slhf. ....	13	0,20%	8	13	0,00%	8
	<u>1.383.349</u>		<u>1.180.715</u>	<u>986.228</u>		<u>912.648</u>
<b>Skráð erlend hlutabréf</b>						
Globalstar, Inc .....	26	0,00%	399	30	0,00%	399
BankNordik P/F .....	0	0,00%	0	89.114	0,46%	130.656
	<u>26</u>		<u>399</u>	<u>89.144</u>		<u>131.055</u>
Hlutabréf samtals .....	<u>2.699.249</u>		<u>2.222.433</u>	<u>2.280.009</u>		<u>2.143.282</u>

## SKÝRINGAR

### 6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2019			31.12.2018		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
<b>Innlend hlutdeildarskírteini</b>						
Stefnir - Íslenski Athafnasjóðurinn I .....	14.856	4,74%	3.573	17.006	4,92%	4.356
Stefnir - ÍS 15 .....	796.070	3,91%	548.837	982.561	5,55%	748.652
Stefnir - ÍS 5 .....	418.920	3,63%	148.490	333.686	3,34%	148.490
ST1 .....	161.033	2,37%	138.000	115.358	3,47%	100.000
Akta HL1-Hlutdeildarskírteini .....	29.732	1,84%	30.000	24.895	1,85%	30.000
Júpiter - Fagfjárf.sjóður TRF .....	37.075	0,83%	41.138	0	0,00%	0
GAMMA: Iceland Fixed Income Fund .....	95.265	0,66%	72.000	77.360	0,78%	72.000
Stefnir - Sparifjársgjóður .....	638	0,01%	626	116.686	1,45%	115.000
Stefnir - Lausafjársgjóður .....	0	0,00%	0	17.572	0,08%	17.350
Júpiter - Fagfjárfestasjóðurinn IHF .....	0	0,00%	0	36.559	1,28%	41.138
	<u>1.553.589</u>		<u>982.664</u>	<u>1.721.683</u>		<u>1.276.986</u>
<b>Erlend hlutdeildarskírteini</b>						
Katla Fund Global Value .....	140.709	0,47%	90.419	107.052	0,45%	90.419
Wellington Global Research Equity .....	129.659	0,28%	90.799	109.934	0,28%	103.882
JPMorgan Liq Funds - EUR Liquidity Fund	263.534	0,21%	266.550	0	0,00%	0
Ashmore E.M Frontier EQ-Z2AU ( USD) ...	19.144	0,10%	18.742	0	0,00%	0
DNB Fund - .....						
Norway Investment Grade ESG .....	45.837	0,08%	48.010	0	0,00%	0
FAG-Fidelity Funds - .....						
Inst Emerging Markets Eq USD .....	44.350	0,05%	34.067	26.082	0,04%	26.286
SSgA World IDX EQ-I -EUR .....	357.658	0,05%	244.884	270.110	0,05%	242.447
Seilern World Growth - USD .....	66.874	0,05%	38.928	47.529	0,07%	38.928
SSgA World IDX EQ-I -USD .....	314.091	0,05%	216.223	236.508	0,05%	216.223
Montanaro .....						
European Smaller Companies Fund .....	33.905	0,05%	23.316	24.385	0,04%	23.316
JPMorgan Funds - .....						
Global Bond Opportunities Fund .....	124.772	0,02%	110.390	46.962	0,01%	43.922
Capital Group .....						
New Perspective Fund - LUX (USD) .....	111.231	0,02%	84.864	82.270	0,02%	84.864
Pimco Euro Inc. BD-INS. Acc. .....	65.664	0,02%	65.753	0	0,00%	0
Wellington .....						
Global Quality Growth fund (USD) .....	38.766	0,01%	27.632	27.436	0,01%	26.659
JPMorgan Liquidity Funds - .....						
U.S. Dollar Lic F .....	61.827	0,00%	63.066	200.333	0,02%	185.793
Pimco GIS Income Fund (USD) .....	124.663	0,00%	107.748	51.081	0,00%	44.991
	<u>1.942.684</u>		<u>1.531.391</u>	<u>1.229.682</u>		<u>1.127.730</u>
Hlutdeildarskírteini samtals .....	<u>3.496.273</u>		<u>2.514.055</u>	<u>2.951.365</u>		<u>2.404.716</u>
Eignarhlutir og sjóðir samtals .....	<u>6.195.522</u>		<u>4.736.488</u>	<u>5.231.374</u>		<u>4.547.998</u>

## SKÝRINGAR

### 6.2 Skuldabréf greinast þannig:

#### a) Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð .....	12.358.173	12.528.599
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga .....	408.837	196.969
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana .....	1.629.290	1.795.263
Önnur verðbréf .....	3.950.613	3.136.339
	<u>18.346.913</u>	<u>17.657.170</u>

#### b) Útlán gegn veði í fasteignum greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.2018
Sjóðfélagar .....	118.263	131.559
	<u>118.263</u>	<u>131.559</u>
Skuldabréf samtals .....	<u>18.465.176</u>	<u>17.788.729</u>

### 6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.2018
ISK .....	21.697.418	20.749.401
USD .....	2.044.966	1.771.503
EUR .....	861.469	401.546
DKK .....	0	89.114
NOK .....	45.837	0
SEK .....	11.008	8.539
	<u>24.660.698</u>	<u>23.020.103</u>

#### Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

	31.12.2019	31.12.2018
Eignir í íslenskum krónum .....	87,98%	90,14%
Eignir í erlendum gjaldmiðli .....	12,02%	9,86%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

### 6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í lok árs 2019	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2019	Gangvirði 31.12.2019
Eignarhlutir í félögum og sjóðum .....	6.195.522	0	0	6.195.522	6.195.522
Skuldabréf .....	18.346.913	118.263	0	18.465.176	18.465.176
	<u>24.542.435</u>	<u>118.263</u>	<u>0</u>	<u>24.660.698</u>	<u>24.660.698</u>

Fjárfestingar í árslok 2018	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2018	Gangvirði 31.12.2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum .....	5.231.374	0	0	5.231.374	5.231.374
Skuldabréf .....	17.657.170	131.559	0	17.788.729	17.788.729
	<u>22.888.544</u>	<u>131.559</u>	<u>0</u>	<u>23.020.103</u>	<u>23.020.103</u>

## SKÝRINGAR

### 6.5 Þrepaskipting gangvirðis:

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði fjárfestinga eftir matsaðferð:

1. þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
2. þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
3. þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

Eignir sem færðar eru á gangvirði greinast þannig eftir þrepum:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2019
Eignarhlutir í félögum og sjóðum .....	1.315.900	3.481.431	1.398.191	6.195.522
Skuldabréf .....	11.794.629	5.999.116	553.168	18.346.913
	<u>13.110.529</u>	<u>9.480.547</u>	<u>1.951.359</u>	<u>24.542.435</u>

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum .....	1.293.783	2.934.370	1.003.221	5.231.374
Skuldabréf .....	11.333.853	5.799.978	523.339	17.657.170
	<u>12.627.636</u>	<u>8.734.348</u>	<u>1.526.560</u>	<u>22.888.544</u>

Breytingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði.

	31.12.2019
Staða í ársbyrjun .....	1.526.560
Keypt á árinu .....	535.189
Selt á árinu og arðgreiðslur .....	(301.310)
Afborganir .....	(27.783)
Flutt úr þrepi 3 .....	0
Hrein gangvirðisbreyting .....	211.399
Gangvirðismunur v. erlendra gjaldmiðla .....	7.304
Staða í lok árs .....	<u>1.951.359</u>

## SKÝRINGAR

### 7. ÖNNUR MÁL

#### 7.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 20.074 milljónum kr. í árslok 2019 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2019 var 22.086 milljónir kr. eða 2.012 milljónum hærra eða sem nemur 10%. Lífeyrissjóður Búnaðarbanka Íslands hf. leggur lífslíkutöflur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga er byggja á spá um lífslíkur til framtíðar til grundvallar mats á lífeyrisskuldbindingum en ekki töflur er byggja á lífslíkum byggðum á reynslu. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

#### Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	31.12.2019	31.12.2018
<b>Eignir:</b>		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok .....	22.085.933	21.396.757
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun .....	21.396.757	21.180.277
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu .....	689.177	216.479
<b>Skuldbindingar:</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2018</b>
Skuldbindingar í árslok .....	20.074.340	20.242.864
Skuldbindingar í ársbyrjun .....	20.242.864	20.323.620
Lækkun skuldbindinga á árinu .....	(168.524)	(80.755)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu .....	857.701	297.235
<b>Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun .....	20.068.672	20.075.456
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta .....	1.218.962	1.336.379
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins .....	50.242	62.993
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu .....	(1.294.146)	(1.249.687)
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna .....	0	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga .....	(100.258)	(156.470)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok .....	19.943.472	20.068.672

#### 7.2 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	31.12.2019	31.12.2018
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok .....	1.240.000	1.252.000
Heildarfjárfestingar .....	(879.300)	(797.418)
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum .....	360.700	454.582

## SKÝRINGAR

### 8 ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

#### 8.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lífeyrissjóðsins er skilgreind, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða hefur stjórn sjóðsins sett fram stefnu um áhættu í starfsemi lífeyrissjóðsins sem hún er reiðubúin að taka í samræmi við markmið og framtíðarsýn sjóðsins. Sjóðurinn hefur jafnframt sett sér áhættustýringarstefnu þar sem fram kemur hvernig lífeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri sjóðsins. Ábyrgðaraðili áhættustýringar ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu, sbr. 35. gr. a. í lögum nr. 129/1997 og 3. gr. reglugerðar nr. 590/2017.

Hér verður greint frá helstu áhættuþáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

#### 8.2 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hætta á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðar iðgjalda og núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfellt í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lífeyrstryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustýringarstefnu sem settar eru með það markmið að sjóðurinn nái markmiði sínu að geta staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum, sem geta haft áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, með skýrslugjöf.

Tryggingafræðileg staða eftir álagspróf	31.12.2019	31.12.2018
Núvirðisvextir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5% .....	7,64%	3,50%
Líftöflur hliðrast um 2 ár .....	7,35%	4,06%
Örorkulíkur auknar um 10% .....	9,99%	5,67%
Vísitala neysliverðs (VNV) hækkan ársins aukin um 0,5% .....	9,83%	5,53%
Gengisvísitala (GVT) lækkar um 10% .....	8,45%	4,36%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10% .....	9,96%	5,64%
Innlend/erlend markaðsskuldabréf lækka um 10% .....	1,74%	-2,22%
Erlend hlutabréf lækka um 10% .....	9,39%	5,20%
Innlend hlutabréf lækka um 10% .....	8,03%	3,93%
Innlend og erlend hlutabréf lækka um 20% í uppgjörsmýnt, GVT hækkar um 15% .....	7,15%	3,16%

#### 8.3 Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er hætta á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhættu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2019	31.12.2018
10% hækkan vísitölu neysliverðs.....	6,77%	6,94%

## SKÝRINGAR

### 8.4 Markaðsáætla

Markaðsáætla er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna.

#### a) Vaxta og endurfjármögnunaráætla

Vaxtaáætla er hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferilsins leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og að ekki verði hægt að fjárfesta í skuldabréfum á jafn hárrí ávöxtunarkröfu í framhaldinu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Stjórnin stýrir vaxtaáhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins – en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu – og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2019	31.12.2018
100 pt. hækkun verðtryggðra vaxta.....	-6,95%	-7,03%
200 pt. hækkun óverðtryggðra vaxta.....	-0,09%	-0,07%

#### b) Hlutabréfaáætla

Hlutabréfaáætla er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréfaeign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Stjórnin stýrir hlutabréfaáhættu með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á hlutabréfaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2019	31.12.2018
30% lækkun innlendra hlutabréfa.....	-4,63%	-4,47%
20% lækkun erlendra hlutabréfa.....	-1,09%	-0,87%

#### c) Gjaldmiðlaáætla

Gjaldmiðlaáætla er hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK gagnvart erlendum gjaldmiðlum) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjaldmeyrisáætla sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarðinn segir til um hversu mikið getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verð meira. Auknar sveiflur í gengi krónunnar hafa neikvæð áhrif á þennan mælikvarða auk þess sem staða sjóðsins í eignum í erlendum gjaldmiðlum hefur áhrif. Stjórnin stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2019	31.12.2018
1 mán. fé í húfi m.v. við 99,5% öryggisbil.....	-0,56%	-1,02%

## SKÝRINGAR

### 8.5 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina skuldabréfasafn sjóðsins eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhættu með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefenda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefenda	31.12.2019	31.12.2018
Ríki.....	64,10%	70,10%
Fjármálafyrirtæki.....	9,70%	10,20%
þar af sértryggð skuldabréf.....	8,70%	10,20%
Sveitarfélög.....	2,20%	1,10%
Fyrirtæki.....	23,30%	17,80%
Sjóðfélagalán.....	0,60%	0,70%

### 8.6 Samþjöppunaráhætta

Samþjöppunaráhætta er hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. Sjóðurinn gætir þess að eignir hans séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.

Tafla 1 inniheldur 10 stærstu mótaðila LSBÍ í lok árs 2017 og til samanburðar sýnir Tafla 2 stöðuna í lok árs 2016. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina skv. lögum um lífeyrissjóði teljast einn aðili. Flokkað er niður á eignaflokka skv. 36. gr. a. í lífeyrissjóðslögum.

A og B: Ríkisskuldabréf (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), fasteignaveðtryggð skuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga, innlán viðskiptabanka og sparisjóða, sértryggð skuldabréf skv. lögum þar um.

C og D: Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl útgefin af lánastofnunum og váttryggingafélögum, fyrir utan víkjandi bréf, hlutir í verðbréfasjóðum skv. lögum þar um, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.

E og F: Hlutabréf félaga, hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, fasteignir (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), afleiður sem draga út áhættu sjóðsins og aðrir fjármálagerningar.

Útgefendur – 31.12.2019	Samtals	Eignaf. A og B	Eignaf. C og D	Eignaf. E og F
Íl sjóður.....	44,47%	44,47%		
Arion banki hf.....	6,78%	3,23%	0,72%	2,83%
Landsvirkjun.....	4,39%	1,98%	2,41%	
Landsbankinn hf.....	4,17%	1,80%	1,44%	0,93%
Íslandsbanki hf.....	3,66%	3,50%	0,16%	0,00%
Reitir fasteignafélag hf. ....	2,94%		2,18%	0,76%
Reykjavíkurborg.....	2,80%	0,59%	2,21%	
State Street Global Advisors France.....	2,69%		2,69%	
Marel hf. ....	2,41%			2,41%
Reginn hf. ....	2,39%		1,76%	0,62%

Tafla 1 Stærstu mótaðilar LSBÍ í lok árs 2019, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.



## SKÝRINGAR

### 8.6 Samþjöppunaráhætta frh.,

Útgefendur – 31.12.2018	Samtals	Eignafll. A og B	Eignafll. C og D	Eignafll. E og F
Íbúðalánasjóður.....	47,87%	47,87%		
Arion banki hf.....	7,33%	4,83%	1,37%	1,13%
Landsvirkjun.....	4,52%	2,02%	2,50%	
Íslandsbanki hf.....	3,99%	3,97%	0,02%	0,00%
Reitir fasteignafélag hf.....	2,77%		1,83%	0,94%
Marel hf.....	2,70%			2,70%
Reginn hf.....	2,49%		1,88%	0,61%
Landsbankinn hf.....	2,44%	1,30%	0,01%	1,13%
State Street Global Advisors France.....	2,14%		2,14%	
Reykjavíkurborg.....	2,13%	0,23%	1,89%	

Tafla 2 Stærstu mótaðilaáhættur LSB í lok árs 2018, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

Stærsti hluti af mótaðilaáhættu Íslandsbanka og Landsbanka eru í gegnum sértryggt skuldabréf, en sjóðurinn á einnig hluti í fagsfjárfestingasjóðum, sem tengjast Landsbankanum. Sjóðurinn á bæði skuldabréf og hlutabréf á Reiti fasteignafélag hf. og Reginn hf. Mótaðilaáhætta tengd Arion banka, þegar horft er í gegnum verðbréfa- og fjárfestingasjóði, er fyrst og fremst í gegnum innlán, sértryggt skuldabréf og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, en þar er um að ræða framtakssjóði sem tengjast Arion banka.

Eignaflokkur	31.12.2019	31.12.2018
Innlán.....	2,17%	3,65%
Sértryggt skuldabréf.....	1,07%	1,18%
Skuldabréf og víxlar lánastofnana, að undanskildum víkjandi skuldabréfum.....	0,00%	1,37%
Skuldabréf og peningamarkaðsskiöl félaga, og víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga.....	0,72%	0,00%
Hlutabréf félaga.....	1,71%	0,06%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	1,13%	1,07%
Afleiður.....	0,00%	0,00%
<b>Samtals:</b> .....	<b>6,78%</b>	<b>7,33%</b>

Tafla 3 Skipting mótaðilaáhættu Arion banka hf., horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

### 8.7 Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hætta á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfavíðskipta, greiðslur vegna reksturs á sjóðnum og flutningar á séreignarsparnaði. Áhætta er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með viðskiptavakt eða regluleg viðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausafjáraáhættu með því að greina vænt greiðsluflæði og gæta þess að varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausafjáraáhættu með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkur	31.12.2019	31.12.2018
Flokkur 1.....	61,1%	62,4%
Flokkur 2.....	27,8%	26,4%
Flokkur 3.....	11,1%	11,2%

### 8.8 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþátta. Meðal þeirra rekstraráhættuþátta sem litið er til eru eftirfarandi:

- Starfsmannaáhætta: Hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika og/eða fjárhagslegs taps.
- Hætta á sviksemi: Hætta á að sviksemi starfsmanna rekstraraðila eða utanaðkomandi aðila leiði til fjárhagslegs taps.
- Orðsporsáhætta: Hætta á að hnekkir á orðspori sjóðsins leiði til fjárhagslegs taps.
- Upplýsingatækniahætta og öryggismál: Áhætta sem getur falist í röngum og/eða ófullnægjandi upplýsingum, tiltækileika upplýsinganna, rangri úrvinnslu þeirra, aðgangsheimildum og öðrum öryggismálum.
- Lög og reglur: Hætta á að sjóðurinn starfi ekki í samræmi við lög og reglur, og/eða að lagabreytingar eða túlkun laga leiði til fjárhagslegs taps eða verði sjóðnum íþyngjandi á annan hátt.
- Skjalaáhætta: Hætta á að ófullnægjandi skjalagerð eða skjöl, s.s. samningar um eignastýringu og ráðstöfunar iðgjalda, séu ekki aðgengileg og/eða vistuð á öruggan hátt.
- Áhætta vegna útvistunar: Áhætta sem felst í útvistunarsamningum, þ.m.t. hagsmunaárekstrar sem skapast geta milli sjóðsins og útvistunaraðila.
- Upplýsingaáhætta: Hætta á að upplýsingar sem sjóðurinn lætur frá sér gefi villandi mynd eða leiði til ákvarðanatöku sjóðfélaga á röngum forsendum.
- Verkferlar og framkvæmd: Hætta á að mistök starfsmanna, ófullnægjandi verkferlar eða því að verkferlum sé ekki fylgt leiði til fjárhagslegs taps fyrir sjóðinn.
- Úrskurðaráhætta lífeyris: Hætta á að lífeyrisúrskurðir séu ekki samkvæmt samþykktum sem getur leitt til endurkrafna og gefið ranga mynd af stöðu sjóðsins.

## KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit	2019	2018	2017	2016	2015
<b>Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt</b>					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	10,02%	5,70%	4,22%	4,44%	17,91%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	10,53%	6,37%	5,14%	5,23%	19,30%
<b>Hrein raunávöxtun</b>					
Hrein raunávöxtun.....	8,43%	5,70%	7,16%	0,49%	12,73%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár.....	6,83%	5,75%	5,19%	4,35%	6,57%
síðustu 10 ár *.....	6,65%	6,78%	6,00%	5,02%	5,25%
<b>Hlutfallsleg skipting fjárfestinga</b>					
Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	13,21%	10,96%	10,10%	8,60%	6,85%
Skráð skuldabréf %.....	69,91%	72,32%	71,07%	70,11%	71,50%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	11,91%	11,76%	13,71%	15,95%	15,48%
Óskráð skuldabréf %.....	4,49%	4,38%	4,43%	4,43%	5,13%
Veðlán.....	0,48%	0,57%	0,68%	0,91%	1,05%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
<b>Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum</b>					
Eignir í íslenskum krónum.....	87,98%	90,14%	91,53%	92,48%	93,81%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	12,02%	9,86%	8,47%	7,52%	6,19%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
<b>Fjöldi</b>					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	19	21	29	38	53
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	468	476	479	488	493
Meðalfjöldi lífeyrispega.....	351	348	338	325	314
Fjöldi lífeyrispega sem fengu greiddan lífeyri á árinu.....	362	357	354	338	326
<b>Hlutfallsleg skipting lífeyris</b>					
Elilífeyrir.....	89,41%	88,39%	88,02%	87,82%	87,97%
Örorkulífeyrir.....	2,06%	2,29%	3,14%	3,44%	2,70%
Makalífeyrir.....	8,52%	9,31%	8,83%	8,72%	9,31%
Barnalífeyrir.....	0,00%	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

## KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit frh.	2019	2018	2017	2016	2015
<b>Fjárhæðir á föstu verðlagi</b>					
Iðgjöld alls.....	21.877	25.575	30.744	38.617	39.192
Lífeyrir alls.....	1.294.146	1.289.767	1.285.651	1.218.512	1.121.518
Hreinar fjárfestingartekjur.....	2.639.327	2.114.327	2.082.753	635.876	3.342.936
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	20.717	20.083	17.370	16.178	14.590
Hækkun (lækkun) á hreinni eign .....	1.346.341	830.052	810.476	(560.197)	2.246.021
<b>Aðrar kennitölur</b>					
Lífeyrisbyrði.....	5.915,4%	5.043,2%	4.181,8%	3.155,4%	2.861,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum *.....	94,7%	78,5%	56,5%	41,9%	37,2%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	10,8%	8,8%	8,7%	2,6%	14,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

\* Vakin er athygli á því að LSBÍ er lokaður sjóður og því greiddur einungis 19 sjóðfélagar iðgjöld í sjóðinn á árinu 2019. Skrifstofu og stjórnunarkostnaður reiknaður sem hlutfall af iðgjöldum verður því hátt hlutfall.

# FJÁRFESTINGARSTEFNA 2020 (ÚTDRÁTTUR)

## Forsendur fjárfestingarstefnu

Eignir Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt reglugerð Fjármálaráðuneytisins.

## Umfjöllun um réttindakerfi

Lífeyrisréttindi sem sjóðurinn veitir er ævilangur ellilífeyrir frá 65 ára aldri, örorkulífeyrir ef örorka er metin a.m.k. 10%, ævilangur makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku örorkulífeyris.

Sjóðfélagi sem lætur af starfi og er orðinn 65 ára á rétt á eftirlaunum úr sjóðnum sem miðast við meðallaun síðustu fimm almanaksár hans í starfi miðað við fullt starf. Laun fyrri ára eru, við útreikning meðaltalsins, umreiknuð til samræmis við breytingu launavísitölu. Eftir að taka lífeyris er hafin breytist lífeyrir í sama hlutfalli og vísitala neysliverðs til verðtryggingar og eru áunninn réttindi hækkuð samhliða um 14%. Einnig er mögulegt að flýta töku lífeyris til 60 ára aldurs, en þá skerðast greiðslur samkvæmt samþykktum sjóðsins. Fyrir hvert starfsár í fullu starfi ávinnt ellilífeyrisréttur sem er 2,125% af launaviðmiðun og fyrir hlutastarf samsvarandi. Sjóðfélagi sem hefur óðlast samanlagðan aldur og starfsaldur 95 ár getur, þegar 60 ára aldri er náð, hafið töku lífeyris án skerðingar áunninna réttinda. Gert er ráð fyrir því að allir sjóðfélagar sem eiga þess kost muni nýta sér þessa 95 ára reglu.

Réttindi þeirra sem höfðu látið af störfum hinn 31. desember 1997 og áttu geymd réttindi vegna meira en sex ára starfs miðast við áunninn lífeyrisrétt 7.-9. greinar reglugerðar eftirlaunastjóðs bankans frá 24. mars 1992. Stjórn sjóðsins úrskurðaði viðmiðunarlaun í desembermánuði 1997, sem síðan breytast í hlutfalli við breytingu launavísitölu.

Auk þessa eiga erfingjar sjóðfélaga í starfi og erfingjar þeirra sem eiga geymd réttindi vegna meira en sex starfsára og erfingjar lífeyrisþega rétt til eingreiðslu við fráfall sjóðfélaga.

Í júlí 2013 var viðmiðum geymdra réttinda og lífeyris einnig breytt í vísitölu neysliverðs til verðtryggingar samhliða hækkun áunninna réttinda um 14%.

Samantekt þessi um ákvæði samþykktu sjóðsins er ekki tæmandi og er um nánari upplýsingar vísað í samþykktirnar sjálfar um skilyrði fyrir rétti til töku lífeyris, réttindaákvæði og iðgjaldagreiðslur.

Sjóðurinn tryggir áhættudreifingu vegna örorkuáhættu hjá Verði líftryggingum hf.

	Flokkar verðbréfa	Stefna	Vikmörk
A	a. Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	47%	35-100%
	b. Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-5%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	1%	0-10%
	b. Innlán	4%	0-25%
	c. Sértryggð skuldabréf	8%	0-20%
C	a. Skuldabréf og víxlar lánastofnana og váttryggingafélaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	2%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	5%	0-40%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	15%	0-25%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2%	0-10%
E	a. Hlutabréf félaga	7%	0-25%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	8%	0-30%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
	<b>Samtals:</b>	<b>100%</b>	

Tafla 1: Flokkar verðbréfa

Eignaflokkar	Stefna	Vikmörk
Skráð innlend hlutabréf	9%	0-20%
Óskráð innlend hlutabréf	4%	0-15%
Erlend hlutabréf	5%	0-15%

Tafla 2, Nánari takmarkanir á hlutabréfaáhættu eftir eðli fjárfestinga

Eignaflokkar	Stefna	Vikmörk
Skuldabréf og víxlar lánastofnana og váttryggingarfélaga	12%	0-20%
Víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingarfélaga	2%	0-4%
Innlán og skuldabréf í erlendum gjaldmiðli (þ.m.t. peningamarkaðs- og skuldabréfasjóða)	5%	0-20%
Erlendar eignir	12%	0-40%
Sérhæfðar erlendar fjárfestingar	2%	0-5%

Tafla 3. Aðrar takmarkanir eflir eðli fjárfestinga

## STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

---

### Stjórnarháttayfirlýsing

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ), áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands, birtir upplýsingar um stjórnarhætti með það að leiðarljósi að auka gagnsæi gagnvart sjóðfélögum og öðrum hagsmunaaðilum. Stjórn og framkvæmdastjóri LSBÍ telja mikilvægt að hlutverk og ábyrgð stjórnar, framkvæmdastjóra og annarra aðila sem eiga aðkomu að rekstri sjóðsins séu skýr.

Stjórnarhættir LSBÍ eru markaðir af starfsreglum stjórnar, samþykktum sjóðsins og í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997. Samþykktir sjóðsins eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins. Hlutverk sjóðsins er að veita sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum II. kafla í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

Stjórn hefur sett ýmsar reglur um starfsemina. Starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar, samþykktir sjóðsins, samskipta og siðareglur og greining á hagsmunaaðrekstrum eru aðgengilegar sjóðfélögum á heimasíðu sjóðsins. Þar má jafnframt nálgast reglur sjóðsins um aðgerðir gegn peningþvætti, útvistarstefnu og verklagsreglur um verðbréfavíðskipti LSBÍ.

Stjórn framkvæmdi ekki árangursmat á störfum sínum á árinu 2019 en mun framkvæma slíkt mat 2020 og nýta sér niðurstöður þess til að betrubæta enn frekar stjórnarhætti sína.

### Almennt um sjóðinn

LSBÍ hefur gert samning við Arion banki hf. um að annast daglegan rekstur sjóðsins og eignastýringu skv. sérstöku samkomulagi frá árinu 2007. Eignir LSBÍ skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt reglugerð Fjármálaráðuneytisins. Framkvæmdarstjóri sjóðsins er starfsmaður Arion banki hf. en enginn starfsmaður var hjá sjóðnum á árinu 2019. Samkvæmt samningi annast Arion banki hf. ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmustum hætti og virkri eignastýringu innan ramma fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórn sjóðsins sér um rekstur hans samkvæmt samþykktum sjóðsins ásamt því að koma fram fyrir hönd sjóðsins og skuldbinda hann. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins sbr. 29. gr. laga nr. 129/1997. Stjórn sjóðsins sér um að móta fjárfestinga- og áhættustefnu sjóðsins, ásamt því að setja sér starfsáætlun. Hlutverk stjórnar er skilgreint ítarlegar í starfsreglum stjórnar og samþykktum sjóðsins.

Stjórn sjóðsins er skylt að boða til ársfundar sjóðfélaga fyrir lok júní ár hvert, vald ársfundar í málefnum sjóðsins fer samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda nr. 129/1997. Allir sjóðfélagar eiga rétt á fundarsetu með málfrelsi og tillögurétti ásamt því að fara með eitt atkvæði hver. Sjóðfélagar teljast þeir sem voru starfsmenn Búnaðarbanka Íslands 31. desember 1997 og áttu þá að baki a.m.k. 6 ára réttindi í Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. og tilkynntu sjóðnum ekki fyrir 1. júní 1998 að þeir óskuðu eftir flutningi frá A-deild sem þá var til samkvæmt reglugerð sjóðsins. Jafnframt eru sjóðfélagar þeir starfsmenn annarra stofnanna, sem áttu rétt á þátttöku í sjóðnum samkvæmt sérstökum samningum, sem gerðir voru við Lífeyrissjóðinn fyrir 31. desember 1997. Að auki eru sjóðfélagar þeir sem njóta elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða eiga geymd réttindi í sjóðnum umfram 6 ár. Ársfundur LSBÍ 2019 var haldinn þann 22. maí í húsakynnum Arion banka hf. í Borgartúni 19. Þórunn Kristinsdóttir var kosin fundarstjóri og Unnur Elín Jónsdóttir var kosin fundarritari. Ársfundurinn var metinn lögmætur og ákvörðunarbær til þess að afgreiða dagskrárefni.

### Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar og undirnefnda stjórnar

Stjórn LSBÍ er skipuð af þremur stjórnarmönnum. Samkvæmt samþykktum sjóðsins kjósa sjóðfélagar tvo stjórnarmenn á tveggja ára fresti og tvo til vara. Arion banki hf. skal tilnefna einn stjórnarmann og einn til vara og skal tilnefning þess stjórnarmanns sem tilnefndur er af Arion banki hf. og varamanns hans ekki vera til skemmri tíma hvert sinn. Stjórnarformaður er Jóhannes Þór Ingvarsson, meðstjórnendur eru Tryggvi E. Geirsson endurskoðandi og Brynja Þorbjörnsdóttir viðskiptafræðingur MBA. Varamenn eru Anna María Bragadóttir, Árni Emilsson og Lára Jóhannsdóttir.

# STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

## Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar og undirnefnda stjórnar frh.:

Framkvæmdastjóri sjóðsins er Snædís Ögn Flosadóttir, en hún hóf störf 1. júlí 2015. Snædís býr að viðtækri reynslu innan eignastýringar og af rekstri lífeyrissjóða, er með BS gráðu í verkfræði frá Háskóla Íslands, próf í verðbréfavíðskiptum og hefur staðist hæfismat FME fyrir framkvæmdastjóra lífeyrissjóða. Framkvæmdastjóri starfar í samræmi við starfsreglur sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Helstu skyldur framkvæmdastjóra eru að annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar og í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast upplýsingagjöf til stjórnar í samræmi við starfsreglur framkvæmdastjóra. Hann ber ábyrgð á því að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og reglur, að fjárfestinga- og áhættustefnu sem stjórn hefur sett sé framfylgt og að tryggja að skipulag innra eftirlits sé með þeim hætti sem stjórn hefur samþykkt. Ber hann jafnframt ábyrgð á því gagnvart stjórn að heildar áhættustýring sé fullnægjandi ásamt viðeigandi upplýsingagjöf og viðbrögðum. Framkvæmdastjóri heldur utan um verkvið, ábyrgðir og heimildir starfsmanna Arion banka og tryggir að ábyrgðinni sé deilt með fullnægjandi hætti. Þá skal framkvæmdastjóri einnig móta viðeigandi markmið fyrir áhættustýringu og innra eftirlit í samstarfi við áhættustjóra sjóðsins og fylgjast með því að eftirlitið sé fullnægjandi og skilvirkt.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun endurskoðunarnefndar í samræmi við 2. mgr. 108. gr. a. laga nr. 3/2006, um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd sér um að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga sjóðsins og hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningssskila og endurskoðun ársreikninga. Jafnframt ber endurskoðunarnefnd að sjá um eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins og áhættustýringu hans og fylgja eftir úrbótum á annmörkum sem koma fram hjá innri og ytri endurskoðun. Endurskoðunarnefnd setur auk þess fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda og metur óhæði hans. Endurskoðunarnefndin fundar að lágmarki þrisvar sinnum á ári og gefur árlega skýrslu til stjórnar. Endurskoðunarnefnd var skipuð af stjórn þann 13. júní 2019 og í henni sitja Trygvi E. Geirsson, formaður, Brynja Þorbjörnsdóttir og Þórunn Kristinsdóttir.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun lánanefndar sjóðsins sem tekur afstöðu til umsókna sjóðfélaga um lán úr sjóðnum skv. lánareglum sjóðsins. Lánanefnd starfar innan þeirra heimilda sem stjórn hefur sett henni með lánareglum sjóðsins, öðrum starfsreglum og þeirra laga sem gilda um neytendalán. Lánanefnd er skipuð af stjórn, í henni sitja Snædís Ögn Flosadóttir framkvæmdastjóri sjóðsins, Haraldur Yngvi Pétursson sjóðsstjóri og Sólvéig Dröfn Ómarsdóttir sérfræðingur á viðskiptabankasviði.

## Innra og ytra eftirlit og áhættustjórn sjóðsins

Arion banki hf. sér um innri endurskoðun sjóðsins. Innri endurskoðun er sjálfstætt starfandi og tekur ekki ákvarðanir sem tengjast daglegri starfsemi sjóðsins. Markmið innri endurskoðunar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu á innra eftirliti sem ætlað er að bæta rekstur sjóðsins. Meðal verkefna innri endurskoðunar er að meta hvort heildar áhættustýring og innra eftirlit virki eins og til er ætlast, ásamt því að leggja mat á skipulag og virkni vöktunar stjórnenda. Innri endurskoðun sér svo um að gera stjórn sjóðsins grein fyrir meginniðurstöðum árlegrar endurskoðunar með skýrslugjöf.

Stjórn sjóðsins hefur tilnefnt regluvörð Arion banka hf. sem ábyrgðarmann aðgerða lífeyrissjóðsins gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, þá hefur regluvörður einnig tekið að sér eftirlit með verðbréfavíðskiptum stjórnarmanna. Regluvörður leggur árlega fyrir stjórn lífeyrissjóðsins skýrslu um framkvæmd reglna um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Á sama fundi leggur regluvörður fram skýrslu um eftirlit með verðbréfavíðskiptum starfsmanna og stjórnar.

Íslenskir endurskoðendur ehf. sjá um ytri endurskoðun sjóðsins og hafa sinnt því starfi frá árinu 2012, núverandi endurskoðandi sjóðsins er Sveinbjörn Sveinbjörnsson og tók hann við árið 2019. Markmið ytri endurskoðunar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningur sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit á ársreikningnum. Endurskoðendur upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun félagsins, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem koma fram í endurskoðun félagsins, ef við á.

Stjórn LSBÍ skjalfestir innra eftirlit sjóðsins árlega og setur jafnframt fram áhættustefnu þar sem greint er frá skipulagi og ábyrgð er varðar heildaráhættustýringu sjóðsins í samræmi við reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017. Áhættustefnan er þannig hluti af eftirlitskerfi sjóðsins og helst í hendur við fjárfestingarstefnu þar sem stjórn hefur sett takmarkanir á áhættutöku. Áhættustefnunni er einnig ætlað að skapa grundvöll fyrir virkri upplýsingagjöf til stjórnar. Með virkri upplýsingagjöf eru stjórn og starfsmenn sjóðsins meðvitaðri um áhættu tengdar starfseminni og betur í stakk búnir að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Áhættustjóri LSBÍ er Valgeir Geirsson verkfræðingur. Áhættustýring Arion banka hf. sér um eftirlit með fjárfestingarstefnu lífeyrissjóðsins og að hún sé innan þeirra vikmarka sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Áhættustjóri gerir ársfjórðungslega skýrslu um fjárhagslega áhættuþætti er snúa að sjóðnum sem lögð er fyrir stjórn. Árlega hefur áhættustjóri umsjón með framkvæmd eigin áhættumats í samstarfi við framkvæmdastjóra og stjórn, þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra könnuð. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt og með hvaða hætti.

Stjórn LSBÍ setti sjóðnum persónuverndarstefnu á árinu 2018, í samræmi við lög 90/2018 og hefur birt hana á vefsíðu sinni. Á árinu 2019 tók regluvörður Arion banka við hlutverki persónuverndarfulltrúa sjóðsins.

## ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

### Starfsemi

Hlutverk Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávöxtun lífeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur þeirra að lokinni starfsævi. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997.

Rekstur LSBÍ er í höndum Arion banka skv. sérstökum rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann og sinna því starfsmenn hans rekstri og eignastýringu sjóðsins.

### Umhverfi og samfélag

Samfélagsábyrgð skiptir LSBÍ miklu máli og hefur sjóðurinn að leiðarljósi stjórnunarlega hugmyndafræði sem gengur út á að fyrirtæki og stofnanir viðhaldi jafnvægi á milli fjárhags-, umhverfis- og samfélagsþátta og hugi að öllum þessum þáttum við stefnumótun og ákvörðunartöku. Við mat á samfélagsþáttum er mikilvægt að skilgreina hvað í starfsemi fyrirtækis eða stofnunar er veigamest með tilliti til samfélagsþátta og sjálfbærni.

Ein höfuðskylda LSBÍ þegar kemur að samfélagsábyrgð lítur að skilgreindu hlutverki hans um að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum og eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Þetta gerir sjóðurinn með því að sýna eftir fremsta megni ábyrgð í fjárfestingum sínum byggt á þeim forsendum sem fyrir liggja hverju sinni, leggja áherslu á góða stjórnarhætti, fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál og góðum árangri í starfsemi sjóðsins.

### Ábyrgar fjárfestingar og góðir stjórnarhættir

Stjórn LSBÍ hefur sett sjóðnum stefnu um ábyrgar fjárfestingar og hluthafastefnu og eru stefnurnar aðgengilegar sjóðfélögum og öðrum á vef sjóðsins. Á árinu 2017 var rekstraraðili LSBÍ stofnaðili að IcelandSIF, samtökum um ábyrgar fjárfestingar og hefur stjórn LSBÍ og starfsfólk rekstraraðila nýtt sér þann vettvang til fræðslu og skoðanaskipta. Aðilar samtakanna eru starfsleyfisskyld fjármálafyrirtæki, lífeyrissjóðir og tryggingarfélög og er tilgangur þeirra að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga með því að stuðla að aukinni umræðu um málaflokkinn. Rekstraraðili sjóðsins hefur verið aðili að UN Global Compact, sáttmála sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð fyrirtækja, frá árslokum 2016 og skilar árlega framvinduskýrslu til Sameinuðu þjóðanna. Síðla árs 2017 gerðist rekstraraðili sjóðsins aðili að meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar ( UN PRI) og í júlí 2019 gerðist rekstraraðili aðili að UNEP FI, United Nations Environment Programme Finance Initiative.

### Fræðsla til sjóðfélaga

LSBÍ telur mikilvægt að sjóðurinn sinni fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál. Í því sambandi hefur hann á árinu í samstarfi við rekstraraðila sjóðsins staðið reglulega fyrir vel sóttum opnum fræðslufundum um útgreiðslur og almennum upplýsingafundum um lífeyrissparnað.

### Góðgerðarmál

Samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða er LSBÍ ekki heimilt að inna af hendi fjárframlög til góðgerðarmála.

### Starfsfólk

Rekstur LSBÍ er í höndum Arion banka skv. rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann. Samkvæmt honum sinna starfsmenn Arion banka rekstri og eignastýringu sjóðsins. Sjóðurinn hefur því enga starfsmenn og því vísað til stefnu og reglna Arion banka, t.d. mannauðs-, jafnlauna- og jafnréttisstefnu, almennra starfsreglna, starfs- og siðareglna fyrir starfsfólk, sem og reglna bankans um gjafir og skemmtanir og reglna um verðbréfavíðskipti starfsmanna.

Mannauðsstefnan hefur að leiðarljósi að efla mannauð með því að tryggja jöfn tækifæri og kjör starfsfólks af báðum kynjum og að vera eftirsóknarverður vinnustaður. Hvers kyns mismunur á grundvelli kynferðis er í andstöðu við jafnréttisstefnu og jafnréttislög. Jafnframt hefur Arion banki hlotið Jafnlaunavottun VR sem staðfestir að búið er að kerfisbinda launaákarðanir og innleiða jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum ÍST 85:2012 staðalsins.

### Mannréttindi og spilling

LSBÍ fylgir lögum og reglum sem um starfsemi hans gilda og styður við og virðir mannréttindi í allri sinni starfsemi. Sjóðurinn gerir ríkar kröfur um að samstarfsaðilar sínir virði mannréttindi, rétt til félagafrælsis og réttindi á vinnumarkaði.

Til að vinna gegn spillingu hefur stjórn sjóðsins t.a.m. sett sér starfsreglur, samskipta- og siðareglur, verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga, aðgerðir gegn peningabætti, fjármögnun hryðjuverka o.fl. Samsvarandi reglur eru í gildi fyrir starfsmenn sem þjónusta sjóðinn að jafnaði. Þessar reglur má finna í reglum og skilmálum stjórnarháttá hjá Arion banka. Þar má m.a. finna verklagsreglur vegna hagsmunaárekstra, reglur um viðskipti starfsmanna, aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, siðareglur o.fl.



## ÚTREIKNINGUR KENNITALNA

		2019
<b>Tryggingadeild</b>		
Fjárfestingartekjur nettó (þ.e. fjárfestingartekjur - fjárfestingargjöld) .....	F	2.639.327
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (þ.e. rekstrarkostnaður) .....	K	20.717
Hrein eign til greiðslu lífeyris í ársbyrjun .....	A	23.759.279
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok .....	B	25.105.620
 $i = 2(F-K)/(A+B-(F-K))$		
i = nafnávöxtun = .....		11,3%
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2019 .....		460,5
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2020 .....		472,8
j = breyting á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar = .....		2,7%
 $r = ((1+i)/(1+j))-1$		
r = hrein raunávöxtun = .....		8,43%
Hrein raunávöxtun .....	2018	5,70%
Hrein raunávöxtun .....	2017	7,16%
Hrein raunávöxtun .....	2016	0,49%
Hrein raunávöxtun .....	2015	12,73%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar .....		6,83%
Hrein raunávöxtun .....	2014	3,06%
Hrein raunávöxtun .....	2013	2,94%
Hrein raunávöxtun .....	2012	2,95%
Hrein raunávöxtun .....	2011	11,64%
Hrein raunávöxtun .....	2010	12,21%
Tíu ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar .....		6,65%